

► TEMA

Debat sobre la història

La commemoració d'esdeveniments històrics posen de relleu les distintes historiografies i formes de fer història que es tenen a diferents llocs i segons les mentalitats i les cultures. És important la reflexió sobre el temps passat rigorosa

Napoleó i Portugal

♦♦ Josep Maria Buades *

No hi ha consens entre les nacions ibèriques a l'hora de posar un títol a la seva participació en les guerres napoleòniques. Per a la historiografia portuguesa, es tracta de les 'Guerres Peninsulars'. Igualment neutra és l'etiqueta de 'Guerra del Francès' que li posen els historiadors catalans. En canvi, els historiadors espanyols (almenys els més tradicionals) la qualifiquen de 'Guerra de la Independència'.

Dir que el conflicte bèl·lic patit a la Península entre el 1807 i el 1814 va ser una guerra per la independència és fer curt. Tan curt com quan Stalin va anomenar la intervenció de la Unió Soviètica en la II Guerra Mundial de 'Gran Guerra Patriòtica'. És veritat que fets com l'aixecament popular a Madrid el 2 de maig de 1808 o la proclamació de la Constitució de Cadis al 1812 revelen una voluntat de regir els destins nacionals, al marge de dinasties monàrquiques i d'ocupacions estrangeres. Però també és cert que hi ha el perill de titllar tots els 'afrancesats' de traïdors, quan

en la pràctica molts d'ells veien en la invasió napoleònica una oportunitat per modernitzar el país i constituir un estat de dret que vetllés per les llibertats.

Més inquietant encara és oblidar deliberadament que Espanya, al 1807, va tenir un paper agressor, ja

flota franco-espanyola a Trafalgar, el 1805.

Potser tot això expliqui per què la celebració del segon centenari de la finalització d'aquesta guerra hagi passat sense pena ni glòria.

* Doctor en Història

► TEMA

La salut dels nostres infants

Els investigadors mèdics treballen sobre la conveniència o no de l'administració de determinants medicaments a les dones embarassades i com aquesta administració pot afectar al naixement i posteriorment desenvolupament del nou-nat

L'embarassada com a font d'anticossos

♦♦ Jordi Reina Prieto *

L'embaràs és un estat fisiològic que determina un procés de immunitat cap a un nou ésser viu. Malgrat això, el sistema immune roman funcionant i protegeix amb elevada eficiència a la mare de la majoria de malalties infeccioses.

No obstant això, en les dones embarassades no està recomanat

l'administració de vacunes atenuades, és a dir, aquelles que contenen virus vius però de baixa virulència. El motiu és evitar el possible pas d'un virus vacunal al fetus i les possibles complicacions (malformacions congènites).

L'embarassada ha de presentar el seu calendari vacunal actualitzat. En els últims anys s'ha comprovat la necessitat de vacunar d'una forma específica a aquestes dones de la vacuna antigripal. La grip en l'embarassada, especialment la del

tipus A(H1N1), s'ha mostrat especialment virulenta en aquesta situació, comportant avortaments i parts prematurs. Però a més de protegir-se així mateixa, s'ha comprovat que aquesta vacuna administrada en el tercer trimestre de l'embaràs protegeix de forma molt eficient al nou-nat. Si a més s'associa a lactància materna, la protecció pot perllongar-se fins als 6 mesos de vida; període en el qual la grip és més greu

i no pot prevenir-se amb la vacunació.

A més d'aquesta vacuna, l'administració, també en el tercer trimestre, d'una dosi de record de la vacuna enfront de la tos ferina s'ha mostrat com la mesura més eficient en la protecció neonatal enfront d'aquesta infecció. En molts països s'ha adoptat aquesta mesura a causa de l'increment de casos, fins i tot greus, de tos ferina en els menors de 3 mesos; abans que s'iniciï el procés vacunal rutinari, que inclou la mateixa (difteria-tètanus-tos ferina).

Així doncs, la dona embarassada ha passat a ser considerada una font d'anticossos i de protecció per als nounats; havent-se comprovat que aquestes vacunes no suposen cap risc per a la mare ja que no contenen ni virus ni bacteris vius.

* Professor de Virologia del Hospital Universitari Son Espases

► TEMA

Cicle de cinema històric

Des de la segona meitat dels anys setanta s'han organitzat primer setmanes i després cicles de cinema històric. En els darrers temps a través del Servei d'Activitats Culturals de la UIB i enllaçats amb els programes d'Història contemporània.

40 anys després de la mort de Francisco Franco

♦♦ Xavier Jiménez González *

A vui dimarts a la Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull de la UIB continua el cicle de cinema sobre la figura del dictador Francisco Franco, que consta d'un total de quatre projeccions que estan previstes fins el proper 24 de març en un horari de les 18 a les 20h. L'entrada

és de lliure accés i està oberta a qualsevol persona interessada en la història i/o el cinema.

La passada setmana es va donar el punt de partida amb el documental *Franco, un proceso histórico* (1981), on n'Eduardo Manzanos recreava un judici fictici a través de la participació de diferents personalitats (Felipe González, Enrique Múgica o Gregorio López Raimundo) de principis dels vuitanta que aportaven les seves veus i opinions so-

bre la figura històrica de Franco. El documental, estrenat 6 anys després de la mort del dictador, encara oferia un evident to pro franquista, un plantejament que poc a poc va anar modificant-se fins arribar a la darrera projecció del cicle, que serà *Espérame en el cielo* del director Antonio Mercero, el primer film on Franco era tractat des del punt de vista del gènere de la comèdia.

Abans d'aquest film haurem po-

gut veure *Caudillo* (1977), de Basilio Martín Patino (rodada als anys 1973 i 1974, però que no es va poder estrenar oficialment fins el 1977) el 10 de març i *Dragon Rapide* (1986) de Jaime Camino el 17 de març, que recreava el viatge de Franco des de les Illes Canàries cap al Protectorat del Marroc just abans del començament del cop d'estat que provocaria l'esclat de la Guerra Civil al 1936.

La selecció d'aquesta seqüència de llargmetratges, amb una marcada mirada documental, es intentar mostrar la primera evolució cinematogràfica de la figura de Franco entorn la configuració del seu règim i part del seu llegat, amb l'interès que suposa l'anàlisi de pel·lícules estrenades en un temps relativament proper al 20 de novembre del 1975 (des de l'any 1977 al 1988).

* Doctorand en història. Servei de Biblioteca i Documentació (UIB)

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i Busquets

♦ Antoni Vives Reus

♦ Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)

♦